

Sywiin tapoihin

kehottawia

Kertomuksia.

Ruotsista suomenki

J. C. R.

Tampereella, 1904.

W. Toivosen kustannuksella.

Hinta 20 penniä.

Syviin tapoihin

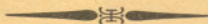
kehottavia

Kertomuksia.

—◆—
Ruotsista suomenki

J. C. R.

Arvo H. Nurmen
Tampere - Kirjasto

Tampereen
kaupunginkirjasto

1.243 A H N

Tampereella, 1904.

W. Toivosen kustannuksella.

Tampere, 1904.

Kirjapaino Osakeyhtiö „Sanoma” Tampereella.

Paimenen tulee uhrata henkensä lammastensa edestä.

Kun eräs tulwa Champagnen maakunnassa Ranskassa, saattoi erään kirkonkylän weden ja jään waltaan, pakeni seurakunnan pappi ja useat kyläläiset kirkkoon, jossa luuliwat olewansa turwasja, mutta jonkun ajan kuluttua wesi tunkeutui sinnekin kaikilta tahoilta, ja kirkkoon paenneet olivat suuressa waarassa. Pappi ei nyt aikailut, waan otti wanhimman seurakuntalaisen hartioillensa, ja kahlasi tuossa 4 jalkaa sywässä wedsjä jäiden joukossa, sekä saattoi hänet turwalliseen paikkaan. Sitten hän palasi takaisin ja saattoi erään toisen woimattoman henkilön turwapaiikkaan. Hän teki tämän 16 kertaa ja pelasti yhtä monta ihmistä. Tämän jalon miehen nimi oli Gusson. Kun paikkakunnan hallinto osoitti hänelle kunnioitustaan, ja kysyi

miten voisi hänet palkita, vastasi hän vaatimat-
tomasti:

„Baimenen tulee antaa henkensä lammas-
tensa edestä; jos minulle tahdotaan antaa pal-
kinto siitä, että olen tehnyt welvollisuuteni, niin
pyydän, että lahjoitatte seurakuntalaisilleni ne
300 markkaa kuin minun asuntoni korjaus heille
on tullut maksamaan“.

Uskonnollista suvaitsevaisuutta.

Kun tuo kauhea määräys, murhata kaikki
Ranskan protestantit Bartolomeon yönä, annet-
tiin, kieltäytyi Lisieuxin katoollinen piispa, Johan
Hennyer, ei ainoastaan noudattamasta sitä, vaan
kokoosi myöskin kaikki hiippakuntaansa kuuluvat
papit, ja kehotti heitä saarnaamaan rauhaa ja
yksimielisyyttä, sekä waroitti heitä vakavasti
kaikkiwaltiaan Sumalan nimesä, estämään
kaikeä murhaa ja väkivaltaa. Hän itse kutsui
ewankelijet kokoon ja lohdutti heitä.

„Älkää peljätkö“, sanoi hän, „minun huo-
neeni ja sydämeni on teille avoinna. Ehkä en

olekaan teidän paimenenne, ettekä te minun lampaitani, niin uskomme kuitenkin samaan Jumalaan ja Lunastajaan. Kuninkaallemme on annettu ilkeitä neuvoja; mahdollisesti hän muuttaa mieltänsä. Hän itse on minulle kirjoittanut, ettei hän ole mitenkään osallisena tuohon tekoon, ja minä katsoisin itseäni kavaltaajaksi, ellen häntä itseään vastaan suojelisi hänen uskollisia alamaisiansa. Minä olen aina rukoilewa teidän kääntymyestänne, lapseni, sekä hyweillä koettava wakuuttaa teille uskontoni oivallisuutta; mutta joko kuolen minä itse teidän kerallanne, tahi ei teillekään mitään pahaa tapahdu“.

Evankelistet syleilivät tuota hywää piispaa ja hänen pappejansa. Kaikki kohottivat rukouksensa Jumalalle, ja piispan wiifasta menettelyä oli protestanttien, hänen piirissään, kiittäminen pelastuksestaan.

Kristityn kuolema.

Pitkän ja vaikean sairauden perästä hylkäsiwät lääkärit kuuluisan englantilaisen runoilijan Addisonin parantumattomana. Silloin hän kutsutti luokseen erään nuoren sukulaisensa. Nuorukainen tuli murheellisena, tietäen kadottawansa enonsa, ja tapasi hänet viimeisillään. Kuolewa oli waiti alussa; hetken kuluttua kysyi nuorukainen, olisiko enolla mitään toivomusta hänelle. Silloin puserxi kuolewa hänen kättänsä ja sanoi:

„Katso poikani, näin rauhallisesti kuolee kristitty“. Nämät sanat lausui hän katkonaisesti ja kuoli samassa.

Urhoollinen tyttö.

Kun Burgundian herttua Kaarlo Rohkea piiritti Beauvais'in kaupunkia Picardiasja w. 1472, teki hän, juuttuneena pitkällisestä vastarinnasta, rynnäkön kaupunkia vastaan. Hänen joukkonsa olivat jo walloittaneet etuwarustukset ja olivat jo tulossa kaupungin muureille. Kau-

punkilaiset joutuivat sekasortoon ja pakenivat. Mutta eräs Hachette niminen tyttö riensi pakenewia vastaan ja sanoi:

„Kurjat pelkurit; eikö teillä ole enään kuningasta eikä lapsia? Paetkaa te muureilta, minä yksin puolustan niitä“.

Hänen kiihoituksestaan ja porwarit kokoontuivat uudelleen taisteluun, mutta kolme kertaa heidän hyökkäyksensä torjuttiin ja he pakenivat vielä kerran. Silloin Hachette kokosi kaupungin kaikki naiset ja sanoi:

„Te itkette sen sijaan, kun teidän tulisi toimia. Jos miehet ovat muuttuneet naisiksi, niin olkaamme me miehiä ja tarttukaamme aseisiin, jotka he ovat pois wiskanneet“.

Naiset innostuivat, he tarttuivat aseisiin ja alkoivat kiiwaasti taistella, ja walloittivat Burgundialaisten lipun, sekä pakottivat heidät peräytymään. Tämän sankarityön palkinnoksi määräsi Ranskan kuningas, että vuosittain pidettäisiin kulkue, jossa naiset olivat johtajina, ja Hachette kantoi koko elinaikansa lippua, joka sittemmin pystytettiin hänen haudalleen.

Isänmaan pelastaja.

Loppupuolella 10=vuosijataa, hyökkäsivät Danikalaiset Skotlantiin ja saivat suuren voiton, sekä olivat warmaan walloittaneet koko maan, ellei Hawy niminen talonpoika olisi isänmaatansa pelastanut. Tämä kynti peltoaan erään solan wieressä, jonka kautta hänen omaisensa pakenivat. Kuten toinen Leonidas, asettui hän kahden poikansa kera takaa=ajajia vastaan, pysäytti he, ja saattoi siten omaisilleen aikaa järjestäytyä uudelleen. Hawyn sankariuden kiihoittamina he hyökkäsivät uudelleen, taistelivat urhoollisesti, ja saivat täydellisen voiton. Kuningas palkitsi tuon urhoollisen talonpojan, kohottaen hänet aatellisäätyyn, sekä lahjoitti hänelle suuren maa=alan. Kotka päästettiin lentoon, ja koko se ala, jonka yli se lepäämättä lensi, kunnes laskeutui kalliolle, tuli Hawyn omaksi. Vielä viime vuosijadalla eli hänen jälkeläisiään, ja mainittua kalliota kutsutaan vieläkin Skotkankallioksi.

Rohkea Juutalainen.

Rühlsheimin kylässä, lähellä Landaun kaupun-
kia, pusti wihanen härkä sikäläisen pastorin
kumoon, taittoi hänen käsiwartensa, ja oli juuri
työntämäisillään sarwet hänen rintaansa. Silloin
saapui paikalle eräs Wolff niminen juutalainen,
joka tarttui eläimen sarwiin, ja läimäytteli käte-
västi sitä filmille siksi, että paimen kerkisi saa-
puwille ja karfoitti härän pois ruoskallaan. Tuon
kunnan juutalaisen rohkeutta ja neuwoikkaisuutta
oli papin yksinomaan kiittäminen henkensä pelas-
tuksesta.

Ulkalias poika.

Josef Chretien, eräs 17 wuotias käsityö-
läisoppilas, leikkiesjään muutamien toweriensa
kera Versaillesja, huomasi, että jää murtui kol-
men pojan alla, ja he putosiwat weteen. Suuri
joukko ihmisiä kokoontui järwen rannalle, mutta
kukaan ei rohjennut mennä heitä pelastamaan.
Chretien rienyi wihdoin jälle, se petti hänen toi-

sen jalkansa, hän tempasi sen ylös, saapui awannolle, risti itsensä ja hyppäsi sinne. Hän joutui jään alle, oli hukkumaisillaan, eikä woinut hengittää, mutta pääsi jälleen aukolle ja piteli kiinni jään reunasta melkein tunnotonna. Jälleen toinnuttuaan, ryhtyi hän murtamaan jäätä rannalle, joka hänelle onnistuikin. Hänen kätensä wuosiwat werta, mutta se ei peloittanut häntä uimasta takaisin. Hän pelasti ensiksi yhden, heittäytyi uudelleen weteen, pelastaakseen toisen, jonka myöskin toi maalle. Kolmannen kerran hän hyppäsi weteen, pelastaakseen jäljelle jääneen, joka oli waipunut jään alle. Hän sukelsi sinne, ja löysikin hänet, mutta kiireessään ei löytänyt awantoa. Hän koetti päällään tehdä läpeä jäähän, mutta turhaan. Hän piti jo itseänsä kadotettuna, mutta pääsi wihdoin awannolle, ja pää werisenä hän toi uponneen rannalle. Kaikki kolme pelastettua tulivat noin tunnin kuluesja entiselleen; mutta Ghretien sairastui pikkälliseen ja waaralliseen tautiin, josta toki wihdoin parani.

Urhoollinen puuseppä.

Sen tappelun jälkeen, jossa keisari Kaarlo V:s woitti protestantit w. 1545, päätti hän walloittaa Konstans'in kaupungin sillä tefosyhyllä, että se ei tahtonut palata katooliſeen oppiin. Hän antoi walloittamiſen kenraalinsa Alfons Bives'in toimekſi. Tämä lähetti kaupunkiin kakſi eſpanjalaiſta ſotamiestä, jotka ſiellä keſkenänſä alkoivat riidellä welaſta muka, ja jättiwät riitanſa oikeuden ratkaiſtawakſi, ſiten ſaiwat he oikeudenkäynnin aikana tarpeekſi tilaiſuutta wakoilla kaupungin waruſtufſia, aſemaa ja ſen puoluſtajain lukua, jonka jälkeen he pikaiſeſti katoſiwat. Pian ſen jälkeen, kun kaupungiffa wietettiin eräſtä juhlaa, tunkeutui eſpanjalainen ſotajoukko ſalaiſeſti Bettershanſenin eſikaupunkiin, joka on ſilalla — Keinin yli — yhdiſtetty Konstans'iin. Tanne kokuontui noin 200 porwaria, jotka tekivät urhoolliffa waſtarintaa, mutta ſuurin oſa heiffä kaatui yliwoiman alle. Eſpanjalaiſet ryntäſiwät ſillalle, mutta täſſä alkoivat jäljelle jääneet uudelleen taiffelun, ja tekivät urhoolliffa waſtarintaa, muutamien kaupungin porwarien awuſta-

mina. Kapealla sillalla ei ollut tilaa monen taistella yht'aikaa, ja kaikki siis riippui urhoollisuudesta. Palaaminen kaupunkiin ei ollut enään ajateltavissakaan, sillä laskuilta kiiwannon yli oli kiiwalluksen kautta saatettu epäkuuntoon. Tais-telewien joukossa kunnosti itseään erittäinkin muuan puuseppä, jonka urhoollisuudesta taistelu näytti riippuvan. Wihdoin hyökkäsi kaksi wäkewää espanjalaista hänen kiiwpuunsa. Hän tarttui kumpaisistakin wyötäisiin, pyysi Sumalalta syntinsä anteeksi, ja syöksi, wetäen he molemmat mukanaan Rein-wirtaan. Tällä wälin olivat muut porwarit kokoontuneet, ja kuultuaan puuseppän sanfarityön, hyökkäsivät niin kiiwaasti wihollista vastaan, että sen, kiiwaan taistelun perästä täytyi wetäytyä takaisin, ja kaupunki oli pelastettu.

Sorjumaton uskollisuus.

Kun ranskalaiset maaliskuussa 1807 alkoivat piirittää Danzigia, täytyi heidän kulkea 11 peninkulmaa pitkän, kapean maankaihtaleen kautta,

joka sijaitsee Stämeren ja Weifjel-wirran välillä. He waativat Kehlenbergin kylänwoutia oppaakseen, hän kun tunsi seudun. Tämä kieltäytyi siitä toimesta. Häntä uhattiin, mutta hän selitti heille, että hän alammaisena oli wannonut uskollisuuswalan kuninkaallensa, eikä woinut auttaa hänen wihollisiansa maatanja wahingoittaakseen. Ranskalaiset uhkasivat ampua hänet. „Jos minut ammutaan, niin tapahtuoon se sentähden, että olen täyttänyt welwollisuuteni, sillä jos maanmieheni saawat minut kiinni, ammutaan minä kawaltajana“. Tälläiselle isänmaanrakkau- delle wiholliset antoivat arwoa ja päästiwät hänet wapaaksi.

Piispa Polykarpus'en kuolo.

Kuten tunnettu, kristityt ensimmäisinä wuosijatoina oliwat alituisessa hengenwaarassa uskonsa takia, ja useat mieluummin antoivat henkensä, kuin luopuivat uskostaan. Polykarpus, apostoli Johanneksen oppilas ja Smyrnan piispa, pakanallisten tuomarien kehoittaessa häntä pilk-

kaamaan Kristusta, kidutusta wälttääkseen, wastasi:

„Minä olen palwellut Kristusta 86 vuotta, eikä hän vielä milloinkaan ole minulle mitään pahaa tehnyt; miksipä siis häntä pilkkaijin?“

Hänet uhattiin wiskata petojen raadeltawaksi, tahti polttaa rowiolla. Hän wastasi silloin:

„Antakaa petojen tulla! Me kristityt emme epäröitse, walitesfamme hyvän ja pahan wälillä. Sinä uhkaat tulella, joka kestää waan muutamia tuntia. Jumalan tuomion tuli, joka on sinulle tuntematon, ja joka sytytetään jumalattomille, kestää ikuisesti“.

Kun rowio oli walmiina, riisui hän itse waatteensa, ja kun he aikoivat sitoa hänet siihen kiinni, janoi hän:

„Antakaa minun olla. Se, joka antaa minulle woimaa kestääkseni tulta, antaa myöskin minulle woimaa jäädäkseni polttorowiolle“. Sitten hän rukoi ääneensä:

„Herra, kaikkiwaltias Jumala, Jesuksen Kristuksen, sinun rakkaan poikasi Isä, jonka kautta me olemme saaneet tiedon Sinusta. Sinä kaik-

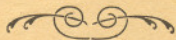
kien enkelien ja voimien Jumala, sinä kaikkien olentojen Jumala, kaikkein oikeudentuntoisten sukujen Jumala, minä kiitän Sinua, että olet suonut minulle tämän hetken, jona minä olen saanut astua sinun marttyyriesi joukkoon ja maistaaivotelun kalkista ijankaikkiseen elämään! Salli minun tulla mieluisena uhrina kasvojesi eteen, kuten luvannut olet, ja jonka lupauksesi nyt tähtät, Sinä totuuden Jumala. Minä kiitän, ylistän ja kunnioitan Sinua katkesta taiwaallisen Ilipapin, Sinun poikasi kanssa, jolle, sekä Sinulle ja Pyhälle Hengelle kunnia olkoon ijäifesti”.

Kun hän oli rukouksensa päättänyt, sytytettiin rowio, jossa hän heitti henkensä, ei tulella, joka näytti häntä jäästävän, waan miekalla, jolla hän läwistettiin.

Urmeliaisuus sairaita kohtaan.

Eräs köyhä 62-wuotias leski Baijerissa, nimeltä Rosin Frühtrunkin, otti jääliwäisyydestä majaan sairaaan hatuntekijän sällin ja hoiti

häntä niin huolellisesti kuin hän olisi hänen oma poikansa. Väsyneenä päivän töistään, vietti hän monta unetonta yötä jälkin vuoteen vieressä, kärkeä hänen oikkujaan, eikä välittänyt, mitä pahat kielet hänen käytöksestään sanoivat. Tätä uhrautuvaisuutta kesti viisi viikkoa, kunnes sairas oli parantunut, ja antoi hänen matkustaa edelleen, vaatimatta mitään palkintoa. Täten voi köyhäkin hyvää tehdä, jos vain tahto on hyvä.

Arvo H. Nurmen
Tampere - Kirjasto

W. Toimonen.

Lampere.

4 Hämeenkatu 4.

Lähellä rautatien asemaa.

